

USA goymdi loyniliga

Kjarnorkuvápn í Grønlandi

Uttan at danska stjórnin visti um tað, hevur amerikanski herurin goymt kjarnorkuvápn í Grønlandi. - Teir flugu yvir landinum við kjarnorkuvápnum og teir goymdu kjarnorkuvápn á landi í Grønlandi í góðari trúgv, sigur Niels Helveg Petersen, uttanríkisráðharri. - Teir hildu hetta vera í lagi sambært undirhondsavtaluni við H. C. Hansen, táverandi forsætisráðharra.

USA goymdi kjarnorkuvápn í Grønlandi tvey tíðarskeið í árunum 1958 til 1965. Hetta hendi uttan at danska stjórnin visti av tí, og uttan at stjórnin hevði góttikið tað.

Í áttá mánaðir í 1958 vóru fyra bumbur goymdar har og frá 1959 til 1965 vóru tilsamans 48 kjarnorkuvápn, sum vóru lögð í ein luftverjuskipan hjá Thule-støðini, goymd í Grønlandi.

Niels Helveg Petersen, uttanríkisráðharri, var tí villleiddur av amerikanarunum fyrri tveimum vikum síðani, tá honum varð sagt, at kjarnorkuvápn ikki vóru goymd á danskari jørð. Hesi tíðindi bar hann víðari til danska almenningin. Síðani tá hevur amerikanska sendistovan upplýst, at kjarnorkuvápn í veruleikanum høvdu verið goymd í Grønlandi.

Trúgv amerikánarunum

Øll kjarnorkuvápnini vóru flutt aftur til USA í 1965, og Danmark hevur onga orsök til at halda, at USA ikki heldur avtaluna, sum var gjørd í 1968 um, at kjarnorkuvápn inn skuldu goymast í danska kongarikinum.

- Skjalagoymslur okkara siga einki um brot á hesa avtalu, segði Niels Helveg Petersen við dansku fjølmiðlarnar friggjadagin. - Vit hava onga orsök til at mistrúgva amerikanarunum, sum hava vist á, at semjan er hildin, segði hann.

Vita nú sum or

Hesar nýggju upplýsingar fekk Lars Emil Johansen, landsstýrisformaður í Grønlandi hóskvöldið.

Uttanríkisráðharin ávarði friggjakvöldið imóti at »yvirdramatisera« hesar upplýsingar.

- Amerikanarnir hava váttað, at teir hava flogið yvir Grønlandi við kjarnorkuvápnum frá 1957 til 1968, og nú vita vit eisini, at teir hava goymt kjarnorkuvápn á landi í Grønlandi, segði Niels Helveg Petersen.

Segði tað, og visti

Uttanríkisráðharin varð síðan spurður, um tað ikki kom illa við, at hann nú mátti broyta sína frágreiðing.

- Nei, tað haldi eg ikki, segði hann. - Eg gav víðari teir upplýsingar, eg hevði fingið. Síðani hava ameri-

Niels Helveg Petersen, uttanríkisráðharri, mátti svara nógvum spurningum, eftir at hann hevði greitt Uttanríkispolitisku nevndini frá amerikansku kjarnorkuvápnunum í Grønlandi.

kanarnir á rættan hátt vent sær til min við boðum um, at teir ikki høvdu kannað málið nóg væl. - Nú hava vit nýggjar upplýsingar um málið, og teir havi eg nú latið víðari, segði Niels Helveg Petersen.

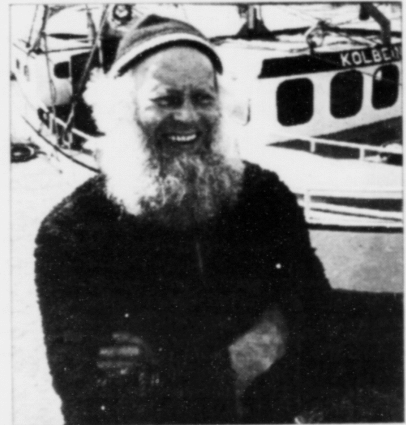
Høvdu orsök at halda... Hann vísur aftur, at USA hevur brotið danskan politikk á hesum øki.

- Teri flugu yvir landinum og goymdu vápn á landi í góðari trúgv, tí teir høvdu gjørt eina »undirhondsavtalu« við táverandi forsætisráðharra, H. C. Hansen. - Eg haldi at teir hava havt orsök til at vera í góðari trúgv, sigur uttanríkisráðharin.

eli

Heilsar úr Íslandi

Norðmaðurin Arne Eidset, sum í juni mánaði var í Føroyum og leitaði eftir grøvini hjá langabbanum, er í øllum góðum komin til Íslands

Fri trimum vikum hevði Sosialurin samrøðu við 67 ára gala norðmannin Arne Eidset, sum kom til Føroya einsamallur við útróðrarbáti sínum Kolbein.

Ørindini hjá Arne í Føroyum vóru at finna grøvina hjá langabbanum, sum hann visti doyði og var grivin í Føroyum stutt fyrri aldar-skiftið.

Arne skivur nú úr Íslandi, at hann er komin væl yvir um havið. Hann letur heilsa øll vininum, hann fekk í Havn og í Fuglafirði.

Veðurtíðindi vóru góð, tá hann fór av

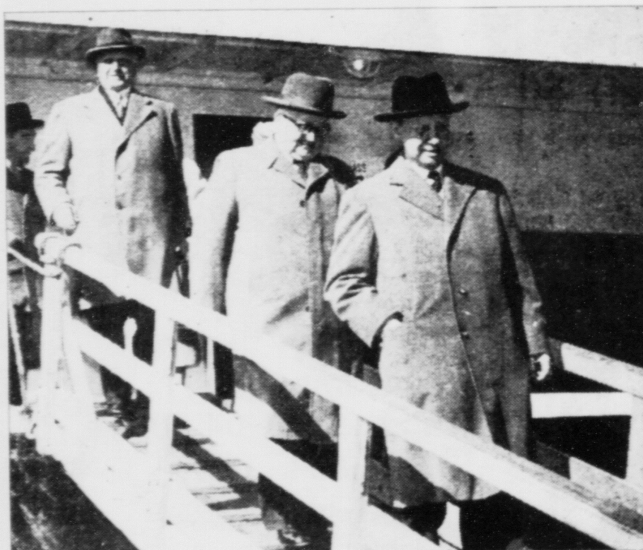
Fuglafirði 4. juli, men hann fekk kortini harðan mótvind yvir.

- So veðurtíðindini eru líka galin her sum heima, skivur Arne.

Í Reykjavík hevur hann hitt Gudrun Galligaro úr Suttgart. Hon var í Føroyum um sama mundið eisini einsamøll á báti, og hon fer nú til kanarisku oyggjarnar.

Arne Eirdret ætlar at leggja inn aftur í Føroyum á veg heim til Norðs. Væntandi verður hann í Føroyum seinast í juli ella fyrst í august mánaði, skivur hann.

randi

Mynd: Sosialurin 1959

H. C. Hansen í Føroyum

Seinastu dagarnar hevur fyrirverandi danski forsætismálaráðharin, Hans Christian Hansen, verið nógv frammi í fjølmiðlunum, eftir at komið er fram, at at hann var ein av teimum fáum, sum vistu um undir-

H. C. Hansen, forsætisráðharri, Peter Mohr Dam, lögmaður, Jørgen Jørgensen, kenslumálaráðharri og Kristian Djurhuus, landsstýrismaður koma í land á Havnar kei á sumri 1959.

irhondsavtaluna, sum gjørd var við amerikanarnar, í sambandi við at teir goymdu kjarnorkuvápn í Grønlandi.

H. C. Hansen var formaður í danska Javnaðarflokkinum frá 1955 til hann doyði í 1960. Forsætisráðharri var hann frá 1958-60.

H. C. Hansen var, saman við Hans Hedtoft, ein av teimum, ið stóð á odda, tá danski javnaðarflokkurin broytti kós eftir kríggið. Flokkurin tók tá undir við NATO-samstarvinum og gjørdist fyrri einum breiðari politiskum samstarvi.

Eftir at nýtt landsstýrið

varð skipað eftir valið í 1958, var dansk stjórnarvitjan í Føroyum. Á myndini síggja vit fremst H. C. Hansen, Peter Mohr Dam, lögmann, Jørgen Jørgensen, kenslumálaráðharri fyrri radikala flokkinn og aftast hómast Kristian Djurhuus, landsstýrismaður.

Landsstýrið og stjórnin tosaðu tá serliga um fyrirreikingarnar til almannalóggávuna, ið varð samtykt hetta árið.

Uttan iva hevur eisini verið tosað um radarstöðina í Mjerkadal.

eli